

den nu altsaa har haft siden 1888. For det første bestemte man, at Loven kun skulde vare i 5 Aar, og dernæst foretog man den Forandring, at i Stedet for, at Ligningen skulde til Kommunalbestyrelsens Erklæring eller Betænkning, skulde der nu udtrykkelig kræves Samtykke, Anbefaling, fra Kommunalbestyrelsen, førend en kirkelig Ligning kunde finde Sted, og endelig udstemte man det Punkt i Lovforslaget, som gik ud paa, at de Personer, der ikke hørte til Folketirken eller til noget anerkendt Trossamfund her i Landet, skulde betale et tilsvarende Beløb til Stolebæset i Henhold til Grundlovens § 77. Dette sidste Punkt har den højtærede Minister ikke taget med op nu. Han har ladet det blive ved Folketingets Afgørelse og udeladt Bestemmelsen om disse Personer, hvilket jeg ganske billiger, idet jeg slutter, ligesom man sluttede i det andet Ting, at enten skulde det tages med i Henhold til Grundlovens § 77, og saa er det ingen Nytte til, at det staar i Loven, eller ogsaa er det ikke overensstemmende med Grundloven at tage dem med, og saa er det galt, at det staar i Loven. Med andre Ord det er bedst, at den Sag henvises til Afgørelse ved Højesteret, helst saa snart som muligt, og jeg vilde ønske, at Ketten kom til det Resultat, at den erkender, at disse Personer ikke skulle tages med i Henhold til denne Grundlovsparagraf. Jeg mener nemlig, at det skader det gode Forhold imellem Kirke og Stat og skader Kirkens Sympati og Værdighed og fri Bevægelse, at den aldrig kan foretage noget kirkeligt, som rører ved finansielle Forhold, uden at en hel Del andre Personer skulle være interesserede deri, Personer, som ganske naturligt maa være mer eller mindre mod Folketirken.

Der er jo altsaa egentlig, fraregnet nogle mindre betydelige Ting, kun to Punkter, hvori der kræves Forandringer fra det nu bestaaende. Det ene er dette, at Tidsskiftet for Loven ophæves, og det andet, at for disse mindre, aarlig tilbagevendende Beløb kan der paalignes uden Kommunalbestyrelsens Samtykke, naar blot Sagen har været til dens Erklæring. Begge disse Forandringer kan jeg for mit Bedkommende ganske tiltræde. Det var ikke underligt, at Folketinget i 1888 ønskede Lovens Varighed begrænset noget; dette at slaa alle Kjøbenhavns Sogne sammen til een Kommune i kirkelig Henseende var jo noget nyt og uprøvet, og der var ogsaa andre Grunde, hvorfor man kunde ønske at se, hvorledes Loven vilde virke. Der har jo imidlertid ikke rejst sig nogen som helst Stemning mod denne Sammenlægning af de Kjøbenhavnske

Sogne i kirkelig Henseende, og Loven har ikke virket i Retning af at hemme det private Initiativ, tværtimod, det er blevet meget stærkere siden den Tid. Der har i det hele taget ikke rejst sig nogen principiel Indvending mod Loven, og der er derfor ingen som helst Grund til nu at blive ved med fra Aar til Aar at vedtage en Lov, i Stedet for en Gang for alle at slaa den fast.

Hvad angaar Spørgsmaalet om Erklæring eller Samtykke fra Kommunalbestyrelsen særlig med Hensyn til de mindre Beløb, da blev der jo i Landstinget af en Oppositionsmand, der nu desværre er afgaaet ved Døden, gjort opmærksom paa, at allerede dette, at der skulde en Erklæring til fra Kommunalbestyrelsens Side, vilde være betænkligt, da Kommunalbestyrelsen jo var en fuldstændig verdslig Institution, slet ikke valgt med de kirkelige Sager for Øje, og at dens Medlemmer kunde høre til højst forskellige Konfessioner eller til slet ingen. Herimod maatte der dog kunde indvendes, at Erklæringen fra Kommunalbestyrelsen ikke er andet, end hvad der er gammel kirkelig Praksis, nemlig, at naar der var Tale om i alt Fald større Beløb, er Kirkebestyrelsen, Patronatet eller Inspektionen rundt om i Landets Byer og Kommuner altid blevet hørt om, hvorvidt Kirkens Medlemmer i Kommunen kunde taale at bære et saadant Beløb. Men det er noget ganske andet, naar man fuldstændig lægger det i Kommunalbestyrelsens Haand, om der skal ligesom noget som helst. Naar man giver Kommunalbestyrelsen Magt til at kunne standse enhver Ligning angaaende det Beløb, der er Tale om, selv om det er aldrig saa lille og Ligningen aldrig saa nødvendig, saa er det at tillægge Kommunalbestyrelsen et Herredømme paa det kirkelige Omraade, som er ganske u hørt, stridende mod al Praksis og stridende mod Grundlovens klare Tankegang, der netop gaar ud paa at skelne mellem det kirkelige og det kommunale mere end hidtil. Et saadant Forhold sammenblander netop i modsat Retning mere end hidtil. Det vil altid være noget abnormt under alle Forhold og maa ganske specielt være det i en Stad som Kjøbenhavn, hvor der ganske naturligt er en Del, der ikke hører til Folketirken og er uvil- lig stemt mod denne Institution, og hvor der desuden er en stor Del, som vel ikke er uvil- lig stemt mod den, men som holder sig neutral paa dette Punkt, da de ikke ville have nogen som helst Ubehagelighed for sig selv personlig eller deres Parti ved at varetage de kirkelige Krav, naar de støde paa Modstand. Hidtil har i øvrigt Kommunalbe-